

स्वच्छ सर्वेक्षणामध्ये उच्चतम कामगिरी
करणाऱ्या नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना
देण्यात येणाऱ्या प्रोत्साहनात्मक बक्षिस
रकमेच्या विनियोगाबाबतची कार्यपद्धती

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग
शासन निर्णय, क्रमांक: स्वमअ-२०१९/प्र.क्र.९४/नवि-३४
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२,
दिनांक: २५ जुलै, २०१९

वाचा : (१) शासन निर्णय, नगर विकास विभाग, क्रमांक स्वमअ २०१५/प्र.क्र.२३/नवि-३४, दिनांक १५ मे, २०१५
(२) शासन निर्णय, नगर विकास विभाग, क्रमांक स्वमअ २०१७/प्र.क्र.२६४/नवि-३४, दि. ३० डिसेंबर, २०१७
(३) शासन निर्णय, नगर विकास विभाग, क्रमांक स्वमअ २०१९/प्र.क्र.९३/नवि-३४, दि. २५ जुलै, २०१९

प्रस्तावना:

केंद्र शासनामार्फत स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत दरवर्षी करण्यात येत असलेल्या “स्वच्छ सर्वेक्षणा” मध्ये राज्यातील सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांची कामगिरी उच्चतम होण्याच्या दृष्टिने शहरांना प्रोत्साहन मिळावे म्हणून संदर्भित क्रमांक २ येथील शासन निर्णयान्वये “स्वच्छ सर्वेक्षण-२०१८” करिता तसेच, संदर्भित क्रमांक ३ येथील शासन निर्णयान्वये “स्वच्छ सर्वेक्षण-२०१९” करिता प्रोत्साहनात्मक बक्षिस योजना जाहीर करून या प्रोत्साहनात्मक बक्षिस रकमेच्या वितरणाची कार्यपद्धती विहित करण्यात आली आहे. त्यानुसार, या स्वच्छ सर्वेक्षणामध्ये उच्चतम कामगिरी करणाऱ्या नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना देण्यात येणाऱ्या प्रोत्साहनात्मक बक्षिस रकमेच्या विनियोगाबाबतची कार्यपद्धती विहित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

प्रस्तावनेत नमूद केलेल्या बाबींचा विचार करून स्वच्छ सर्वेक्षणामध्ये उच्चतम कामगिरी करणाऱ्या नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना देण्यात येणाऱ्या प्रोत्साहनात्मक बक्षिस रकमेच्या विनियोगाबाबतची कार्यपद्धती शासन पुढील प्रमाणे निश्चित करित आहे.

(अ) प्रोत्साहन अनुदानातून अनुज्ञेय कामे.

(१) घनकचरा व्यवस्थापनाच्या अनुषंगीक पुढील कामे:-

- घनकचरा व्यवस्थापन नियम, २०१६ च्या अनुषंगाने शहरांचे तयार करण्यात आलेले घनकचरा व्यवस्थापनाच्या सविस्तर प्रकल्प अहवालाची (DPR) अंमलबजावणी करण्यासाठी उपलब्ध होणारे केंद्र व राज्य शासनाच्या अनुदाना व्यतिरिक्त नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेचा हिस्सा या निधी मधून अनुज्ञेय राहिल.
- घनकचरा व्यवस्थापनाच्या अनुषंगीक कामांच्या प्रचार प्रसिध्दीसाठी.

(२) शहर ओडीएफ + /++ करण्याच्या अनुषंगाने कामे.

- (i) शहरातील ज्या कुटुंबांकडे जागा नाही अशा कुटुंबांसाठी आवश्यकते नुसार सामुदायीक शौचालयांचे बांधकाम करण्यासाठी.
- (ii) शहरातील सार्वजनिक वर्दळीच्या ठिकाणी सार्वजनिक शौचालयांचे आवश्यकतेनुसार बांधकाम करण्यासाठी.
- (iii) शहरातील सामुदायीक व सार्वजनिक शौचालयांची देखभाल दुरुस्ती व या शौचालयांची काळजी घेण्यासाठी व्यक्ती अथवा संस्था (Care Taker) नियुक्ती करण्यासाठी येणारा खर्च भागविण्यासाठी.
- (iv) शहरातील सेफ्टीक टँक साफ करण्यासाठी आवश्यक असेलेली (Vacuum Emptier) यंत्रे खरेदी करण्यासाठी.
- (v) शहरातील मैल्याचे व्यवस्थापन करण्यासाठी प्रकल्प (FSSM) राबविण्यासाठी.

(३) शहराचे सौंदर्यीकरणाची कामे .

- (i) कचरा मुक्त शहराच्या संकल्पनेनुसार शहरातील विविध ठिकाणांचे कचऱ्याचे ढिग (GVP) काढून टाकल्यावर तेथील जागांचे सुशोभीकरण करणे.
- (ii) शहर हागणदारी मुक्त झाल्यानंतर शहरातील पूर्वीच्या हागणदारीच्या ठिकाणांचे (OD Spot) सुशोभीकरण करणे.
- (iii) राज्याच्या अमृतवन प्रकल्पाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार शहरामधील पर्यावरण पूरक हरित पट्ट्यांचा विकास.
- (iv) शहरातील वॉटर बॉडीजचे सौंदर्यीकरण.

(४) स्वच्छ सर्वेक्षण व कचरा मुक्त शहरांचे तारांकीत मानांकन यांच्या अनुषंगीक कामे.

- (i) स्वच्छ सर्वेक्षणांच्या व कचरा मुक्त शहरांच्या तारांकती मानांकनाच्या अनुषंगाने आवश्यक कामे उदा. या कामांसाठी शहरास मदत करण्यासाठी संस्थेची/ संस्थांची नियुक्ती करणे, प्रचार प्रसिध्दी इत्यादी कामे करण्यासाठी.
- (५) देशातील व राज्यातील सर्वोच्च गुणानुक्रम (Top Ranking) मिळविणाऱ्या शहरातील घनकचारा व्यवस्थापनाची व इतर कामांची पहाणी करण्याकरिता exposure visits करण्यासाठी.
- (६) सफाई कर्मचाऱ्यांसाठी विशेष योजना तयार करून शासनाच्या मान्यतेने त्याची अंमलबजावणी करणे.

(ब) प्रोत्साहन अनुदानातून घ्यावयाच्या कामांची मंजूरी.

नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना देण्यात येणाऱ्या प्रोत्साहनात्मक बक्षिस रकमेमधून अनुज्ञेय केलेली उपरोक्त कामांसाठी संबंधित प्राधिकाऱ्यांची आवश्यक तांत्रिक मंजूरी घेऊन संबंधित जिल्हाधिकारी यांची प्रशासकीय मंजूरी घेणे बंधनकारक राहिल.

२. नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना देण्यात येणाऱ्या प्रोत्साहनात्मक बक्षिसाची रक्कम या शासन निर्णयात विहित केलेल्या बाबींवरच होईल याची खातरजमा करण्याची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित आयुक्त, महानगरपालिका / मुख्याधिकारी, नगर परिषद / नगरपंचायत यांची राहिल. यामध्ये कोणतीही कसूर झाल्यास त्याची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित आयुक्त, महानगरपालिका / मुख्याधिकारी, नगर परिषद / नगरपंचायत यांच्यावर राहिल व त्याकरीता ते शिस्तभंग कार्यवाहीस पात्र ठरतील.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९०७२५१५३७२३७९२५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(कैलास बधान)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा.राज्यमंत्री (नगर विकास), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
५. मा.प्रधान सचिव (नवि-२), यांचे स्वीय सहाय्यक
६. विभागीय आयुक्त, महसूल विभाग, (सर्व)
७. आयुक्त तथा संचालक, नगर परिषद संचालनालय, वरली, मुंबई
८. आयुक्त, महानगरपालिका (सर्व)
९. जिल्हाधिकारी (सर्व)
१०. मुख्याधिकारी, नगरपरिषद/ नगरपंचायत (सर्व)
११. राज्य अभियान संचालक, स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान(नागरी) मुंबई
१२. निवड नस्ती (नवि-३४)